

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

SPIRIT
JAGG ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, JUNE 6, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Velika arabska zmaga

Moskva je označila nacionalizacijo iraške petrolejske družbe za "veliko zmago arabskega ljudstva", pa je bolj njena zmaga, ker pomeni povečanje sovjetskega vpliva v Iraku.

MOSKVA, ZSSR. — Zasego in nacionalizacijo imetja iraške petrolejske družbe, katere lastnice so petrolejske družbe ZDA, Holandije, Britanije in Francije, pretekli teden, je označil sovjetski vladni list "Izvestia" za "veliko zmago arabskega ljudstva".

Že dan po nacionalizaciji se je pojavil v Moskvi iraški zunanji minister, da se pomeni in dogovori s Sovjetsko zvezo o sovjetski pomoči pri izkoriščanju iraškega petroleja in pri njegovi prodaji.

Irak pridobiva nekako 10% vsega olja na Srednjem vzhodu. Od iraške petrolejske družbe, ki ima svoj sedež v Londonu, je zahteval 20% lastništva in večje črpanje olja v severnem delu Iraka, ki teče po vodnih doh do pristanišč ob Sredozemskem morju. Ta produkcija je bila v zadnjih mesecih znižana za skoraj polovico na 600.000 sodov dnevno.

Družba je trdila, da je povpraševanje po iraškem petroleju v pristaniščih Sirije in Libanona vedno manjše, ker je mogoče cenejše kupiti petrolej, ki ga pripeljejo iz dežel ob Perzijskem zalivu okoli južne Afrike. Tega vlada v Bagdadu ni marala verjeti. V upanju na sovjetsko podporo in pomoč v okviru 15-letne prijateljske pogodbe, ki sta jo Irak in ZSSR sklenila v preteklem aprilu, je imetje iraške petrolejske družbe enostavno zasegla.

Sedaj je glavno vprašanje, kako olje nacionalizirane družbe spraviti na trg. V svobodnem svetu ga Irak ne more prodati. Sovjetska zveza pa tega petroleja ne potrebuje.

Škofje groze Makariju na Cipru s odstavitvijo

NIKOZIA, Ciper. — Sveti sinod ciprske pravoslavne cerkve, ki ga sestavljajo njeni štirje škofje, je znova pozval nadškofa Makarija, naj odstopi kot predsednik Ciprske republike, ker to ni združljivo z njegovim cerkvenim položajem, ali pa ga bodo odstranili s tega.

Nadškof Makarios je glava ciprske pravoslavne cerkve, pa istočasno tudi izvoljeni predsednik Ciprske republike. Sveti sinod se sklicuje na cerkveni zakon in trdi, da njegovo predsedstvo škoduje cerkvi. Makarios te trditve zavrača.

Zahtevo sv. sinoda smatrajo na splošno za del boja grške vlade v Atenah z Makarijem, ki se ne mara podrediti Atenam in noče pristati na njihovo rešitev "ciprskega spora" s Turčijo.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno z verjetnostjo dežja, najvišja temperatura blizu 80. Jutri vedro.

ZDA pozivajo CENTO k budnosti proti ZSSR

LONDON, Vel. Brit. — Ameriški državni tajnik W. Rogers je pozval članice CENTO, ki so imele pretekli teden tu dnevno posvetovanje, naj bodo budne in pazijo vestno, kaj počne ZSSR na Srednjem vzhodu in južni Aziji. Naj jih zadnji Nixonov obisk v Moskvi in tamkaj sprejeti dogovori ne pripravijo do misli, da je sedaj vse v redu.

Članice CENTO, naslednice nekdanje Bagdadske zveze, so Velika Britanija, Turčija, Iran in Pakistan. Cilj te zveze je zaščititi Sovjetski zvezi prodor na Srednji vzhod in južno Azijo. Doslej v tem pogledu ni bila posebno uspešna. Sovjetska zveza tesni prodrli skozi pas, ki ga predstavljajo te države ob njeni južni meji, ga je enostavno preskočila in se trdo usidrala na Srednjem vzhodu tako v Egiptu kot v Siriji in Iraku, v manjši meri v obeh Jemenih in v Somali.

Krščanski demokrati uspešni pri volitvah v sindikatih v Čilu

SANTIAGO, Čile. — Danes bodo končane volitve v narodno vodstvo Čilske osrednje delavske unije, ki je glavna opora sedanjega levčarske vlade predsednika Allendeja.

Volitve za predsednika in glavnega tajnika Osrednje unije, ki ima kakih 800.000 članov, so prvič v znamenju boja med komunisti, socialisti in krščanskimi demokrati. V nekaterih pokrajinskih unijah so krščanski demokrati dobili nadpolovično vseh glasov na splošno izenačenje. Tako so na primer zmagali v nacionaliziranih bakrenih rudnikih, v Čilski državni banki in v večini drugih bank ter v državnih železarnah in jeklarnah Huachipato.

Volitve so se začele preteklo sredo in bodo danes končane. Tokrat se je dogodilo prvič, da so krščanski demokrati resno nastopili proti socialistom in komunistom v Osrednji delavski uniji.

Pred petimi leti so izraelske oborožene sile udarile na Egipt, uničile večji del njegovega vojnega letalstva na tleh, nato pa v naglem pohodu oklopnih enot strle egiptovsko vojsko na Sinajskem polotoku in podile njene ostanke vse do Sueškega prekop. Dejansko se je rešilo le malo egiptskih vojakov, četudi so vrgli od sebe orožje in bežali, bežali...

Ko še ni bil končan boj proti Egiptu, so izraelske sile udarile z vso silo na jordanijske čete in jih po trdnem odporu pognale preko reke Jordan. Nič boljše se ni godilo Siriji. Izraelske oborožene sile so zasedle Golanske višave in razbile zadnje sirijske obrambe na poti proti Damasku. V petih dneh so Izraelci, odlično izveščani, organizirani, vodeni in do kraja požrtvovalni, razbili veliko večje arabske oborožene sile.

Od tedaj se Arabci jeze in tuhtajo, kako bi se maščevali, kako bi pregnali Izraelce z v vojni izgubljenega ozemlja, če jih že ne popolnoma strli in uničili sam Izrael.

Hanoi krilizira Moskvo

Glavno glasilo Komunistične partije Severnega Vietnama očita Moskvi, da se ni postavila proti "ameriškemu imperializmu".

SAIGON, J. Viet. — Severnovietnamsko vodstvo je pretekli petek precej ostro obsodilo Sovjetsko zvezo z napadom na izjavo predsednika Nixona v Moskvi. Ves čas konference v Moskvi so bili v Hanoi uradno tiho, po končanih razgovorih pa so močno prišli Moskvo, da se ni "postavila proti napadalnemu ameriškega imperializmu".

Glavno glasilo Komunistične partije Severnega Vietnama Nhan Dan dolži Sovjetsko zvezo, da se je umaknila pred ameriški grožnjami, ko je dovolila miniranje pristanišč Severnega Vietnama in obnovo obsežnih letalskih napadov nanj brez stvarnega odgovora. Pod člankom je podpisan "Komentator", kar običajno pomeni kakega člana vodstva.

Obsodba ZSSR v Hanoi je slična obsodi Kitajske po Nixonovem obisku na Kitajskem. Tedaj je Ču En-laj osebno odpoval v Hanoi mirit zaskrbljene tovariše. Zdaj napovedujejo, da bo odletela iz Moskve v Hanoi skoro visoka sovjetska delegacija, da pomiri "zapuščene" tovariše.

Letalstvo ZDA med tem vneto meče nad Severni Vietnam tisoče in tisoče letakov s sliko Nixona in Brežnjeva v prijateljskem razgovoru. To naj bi prebivalstvu dokazovalo, da v svoji vojni nima podpore Sovjetske zveze.

Kitajska dobavlja orožje Pakistanu

ISLAMABAD, Pak. — Kitajska je v zadnjem času dobavila Pakistanu večje množice nove vojaške opreme, med drugim tudi jet letala in tanke. Vse to naj bi bilo v okviru pomoči 300 milijonov dolarjev, ki je bila dogovorjena v preteklem februarju med obiskom predsednika Bhutta v Peking.

Ob petletnici zadnje izraelsko-arabske vojne

Egipt se je s sovjetsko pomočjo znova oborožil, obnovil svoje letalske sile in zgradil trdno protiletalsko obrambo. Skušal je s streljanjem preko Sueškega prekopa pred par leti vznemirjati Izraelce in jih postopno "izčrpavati", to mu ni uspelo in je pristal končno na obnovi premirja, ki je v veljavi še vedno, četudi ga ni nihče uradno podaljšal. Premirje je Egipt izrazil, da je protiletalske rakete SAM potisnil proti dolocilom premirja skoraj do samega Sueškega prekopa. Izrael je smatral to za grdo kršitev in se je jezil na ZDA, ki so jo sprejele kljub vsem njegovim protestom.

Več upanja so imeli Arabci od gverilskega vojskovanja. V začetku je nekaj kazalo, kmalu pa so se gverilske skupine bolj zanimale za izgradnjo lastne oblasti v Jordaniji, Libanonu in v manjši meri v Siriji, kot pa za boj proti Izraelu. Levičarske skupine, od katerih je najmočnejša Ljudska fronta za osvoboditev Palestine, prav nič ne skriva, da je njen glavni smoter boj

Sen. H. Jackson dvomi v moskovska sporazuma

WASHINGTON, D.C. — Sen. Henry Jackson, načelnik senatnega odbora za oborožene sile in demokratski predsedniški kandidat, ki ga je predsednik Nixon hotel ob svojem nastopu za obrambnega tajnika, močno dvomi v vrednost v Moskvi doseženih sporazumov o omejitvi jedrskega strateškega oboroževanja. Sumi, da so z objavljenima sporazuma še kako tajni dogovori.

Na to naj bi kazala nenadna ustavitev raziskav uporabe "lasersja" v obrambi proti medcelinskim raketam. V govoru v Senatu je Jackson opozoril na to dejstvo in hotel od sen. Cooperja, ki je branil oba v Moskvi sklenjena dogovora, naj mu zagotovi, da ni bil sklenjen glede tega v Moskvi tudi kak tajen sporazum. Priznal je pri tem, da sam ne ve za nobenega, pa pokaže, da nekaj takega sumi.

Sen. H. Jackson, ki je dejal, da se je vrnil Nixon iz Moskve "s krajšim koncem", čaka, da bodo objavljena še uradna tolmačenja obeh v Moskvi doseženih sporazumov, nato šele pravi, da bo lahko podal končno sodbo o njuni vrednosti.

Italija išče novega predsednika vlade

RIM, It. — Predsednik republike Italije, ki je pretekli teden proslavljala z veliko vojaško paradjo v glavnem mestu 25-letnico svojega obstoja, je naročil včeraj sedanjemu predsedniku vlade Giulio Andreottiju, naj sestavi novo vlado, ki bo imela večino v parlamentu.

Sedanja vlada je manjšinska in je imela nalogo izvesti volitve in začasnno voditi javno upravo. Italija potrebuje sedaj novo vlado, ki bo imela v novem parlamentu večino, da bo zmogla dela. Upajo, da bo mogoče obnoviti vlado "leve sredine", v kateri so bili skozi zadnjih 10 let krščanski demokrati, socialni demokrati, socialisti in republikanci. Ta koalicija je razpadla lanske jesen ob volitvi novega predsednika republike.

TITO NA OBISKU V ZSSR

Predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz Tito je prišel včeraj na uradni obisk v Sovjetsko zvezo in je prejel sinoči v veliki palači v Kremlju najvišje sovjetsko odlikovanje Leninov red. Obisk naj bi pomenil konec trenja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo vsaj za čas, dokler je živ Tito.

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj je priletel sem predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz Tito. Na letališču so ga pričakali in sprejeli vodniki Sovjetske zveze s tovarišem Leonidom I. Brežnjevom na čelu. Ker je Tito istočasno predsednik republike, torej državni poglavar, in glavni tajnik Zveze komunistov, torej politični vodnik, je imel pravico do takega sprejema. Na letališču sta bila namreč poleg partijskega glavnega tajnika Brežnjeva tudi predsednik ZSSR Nikolaj Podgorny in predsednik vlade ZSSR Aleksej Kosygin.

Sovjetska zveza je 25. maja letos, ko je Tito dopolnil 80 let, tega odlikovala z najvišjim odlikovanjem, kar jih ZSSR premore, z Leninovim redom. Sinoči so Tito to odlikovanje v veliki palači Kremlja na slavnostni večerji slovesno izročili.

Tito se priključil komunizmu v Rusiji

Tito se je navzel komunizma kot avstrijski vojni ujetnik v Rusiji v času boljševiške revolucije. Sredi tridesetih let je bil postavljen za glavnega tajnika Komunistične partije v Jugoslaviji, ko so njegovega prednika Milana Gorkiča spravili s poti. V nekaj letih se je Tito posrečilo Komunistično partijo, ki je bila na tleh, reorganizirati in okrepiti z novimi, mladimi močmi. Komunisti so postali posebno delavni v tistih letih na visokih šolah. Največ uspeha so imeli v Beogradu. Tito se je udeležil španske državljanske vojne s tem, da je pomagal zbirati borce za mednarodne brigade.

Po zmagi Franka v Španiji se Tito vrnil

Po polomu v Španiji se je Tito iz Francije vrnil domov in pripravljal komunistično revolucijo, ko je bilo očitno, da je sve-

točna vojna neizogibna. Dokler sta Hitlerjeva Nemčija in Stalina Rusija sodelovali na temelju leta 1939 sklenjene medsebojne pogodbe, so komunisti sodelovali z nacisti in čakali na razvoj. Ko je Hitler napadel Rusijo, so komunisti začeli z uporom, katerega cilj je bila uvedba komunistične oblasti v Jugoslaviji. Po krvavi revoluciji, ki je zahtevala na sto tisoče mrtvih, je Titova komunistična revolucija s podporo zavezniškov, ob koncu še posebno s podporo sovjetskih čet zmagala. Tito je v Jugoslaviji uvedel komunizem.

Spor s Stalinom

Čeprav dotlej zvest Stalinu do kraja, je Tito po svoji zmagi v revoluciji, tekom katere ga je Stalin nekajkrat pozival k zadržanosti, naglo prišel v spor z njim. Stalin je hotel v Jugoslaviji vladati kot v Rusiji, kar samozavestnemu Titu ni šlo niti malo v račun. Prišlo je spomladi 1948 do očitnega spora in Titovo Jugoslavijo so vrgli iz Kominforma, zveze komunističnih partij.

Stalin je bil prepričan, da bo Tito naglo strl, pa se je zmotil. Tito je vzdržal, ko je dobil podporo od zahodnih sil in se končno na te tudi naslonil tako gospodarsko kot vojaško, čeprav je politično hotel ostati neodvisen.

Pomiritev s Hruščevim

Po Stalinovi smrti se je novi vodnik ZSSR Nikita Hruščev odločil za pomiritev s Titom. Prišel je v Beograd in se Titu opustil za Stalinovo nasilje. Odnosi med Moskvo in Beogradom so bili nato kar prirčni in Tito se je odmaknil od Zahoda ter se odpovedal ameriški vojaški pomoči, ki jo je dotlej prejemal.

Uvajanje samoupravnega komunizma in poudarjanje neodvisnosti od Moskve je privedlo skoro do novih trenj med Beogradom in Moskvo, vendar ta niso dosegla nekdanje silovitosti. Odnosi so valovili, bili so boljši in zopet slabši. Do nove ostre napetosti, če ne že kar očitne sovražnosti je prišlo, ko je Sovjetska zveza s svojimi sateliti zasedla Češkoslovaško in napravila konec Dubčkovemu režimu. Tito je tedaj očitno stal na strani Dubčka in odklonil moskovsko doktrino, imenovano po Brežnjevu, o omejeni suverenosti komunističnih držav.

Doktrina Brežnjeva

V Beogradu so se tiste mesece resno bali, da utegne Moskva svojo doktrino uveljaviti tudi napram Romuniji in Jugoslaviji. Iskal je oporo na Zahodu, posebno v ZDA in to do neke mere tudi dobil. Zopet je srečno prešel nevarno mednarodno krizo, ko je bil v skrbeh, da ga bodo vzhodni tovariši zadušili.

V Moskvi so postali mirnejši in zadržanejši. Tako so se odločili pobotati s Titom in lanske jesen je prišel sam Brežnjev na obisk v Jugoslavijo. Prišlo je do pomirjenja, četudi ni bilo vse urejeno tako, kot sta Tito in Brežnjev želela. Decembrska kriza je odnose nekaj skalila, ker so v Beogradu sumili, da je imela pri njej nekaj zraven tudi

Iz Clevelanda in okolice

Važna seja— Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima sejo jutri, v sredo, ob dveh popoldne v spodnjih prostorih šole sv. Vida. Po seji zabava in prigrizek.

Ne bo seje— Društvo Carniola Hive št. 493 jutri, v sredo, ne bo imelo seje za mesec junij.

Največja brezposelnost— Brezposelnost v Clevelandu je bila zadnji dve leti največja med 20 največjimi mesti dežele. Znašala je lani povprečno 11.8%, točno dvakrat toliko, kot je povprečje za vso deželo. Med armiji in našem mestu je brezposelnost celo 18.2%!

Zvezna podpora za letališče Hopkins—

Zvezna letalska uprava je odobrila 6.2 milijona dolarjev za izpopolnitev Hopkins mednarodnega letališča. Največji del bo šel za nakup zemlje na severovzhodu letališča, ki je potreben zaradi večje varnosti in zaradi prevelikega šuma in ropota nad tem področjem. Odkupljenih bo preko 200 domov.

Policija išče ugrabljenega milijonarja v Venezueli

CARACAS, Venez. — Policija je ustrelila pri preganjanju gverilcev, ki so ugrabili milijonarja Carlosa Domingueza, v zadnjih dveh dneh že 9 osumljencev, pa ugrabljenega še ni našla. Ugrabljeni je sporočil: Moje dravje ne bo več dolgo tega zdržalo in bilo bi boljše, če bi vlada prenehala s svojim posegom.

Japonska se oprošča pri Izraelu

TOKIO, Jap. — Predsednik vlade Eisaku Sato je poslal v Izrael osebnega zastopnika, da zrazi vladi Izraela uradno opravičilo za pokol na letališču Tel Aviva, ki so ga izvedli trije japonski teroristi po naročilu in plačilu arabskih gverilcev.

Nixon hoče povišati gornjo mejo narodnega dolga na 465 bilijonov

WASHINGTON, D.C. — Vlada predsednika Nixona je predložila Kongresu, da poviša gornjo dovoljeno mejo narodnega zadolžitve za 15 bilijonov dolarjev na skupno 465 bilijonov dolarjev.

Vlada je izjavila, da bo z novo mejo vzdržala do februarja prihodnjega leta. O predlogu je Domov odbor za pota in sredstva začel razpravljati včeraj.

Moskva. Ko se je položaj v Jugoslaviji malo unesel in je "hrvaška kriza" izgubila svojo ostrino, so trenja popustila in Moskva je Titu naklonila v znak nove sprave in poravnave Leninov red za njegovo 80. rojstni dan 25. maja letos.

Tito bi rad dosegel, da bi se Moskva zavezala pustiti Jugoslavijo v miru, četudi ve, koliko je mogoče dati na take obljube. Moskva mu bo nemara ustregla, saj ve, da končno tako ne more ostati dolgo. Tako se bodo v miru in tovariško menili, pa tudi malo zabavali skozi teden dni, kot bo Tito ostal v Sovjetski zvezi.

6117 St. Clair Avenue — 431-0623 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 111 Tuesday, June 6, 1972

Novi odnosi med ZDA in ZSSR

II.

Ves čas mrzle vojne so se vršili poskusi pomiritve med Zahodom in Vzhodom, pa so vedno znova propadli, ker je Sovjetska zveza vztrajno širila svoje vplivno področje. Tako je po srečanju na vrhu v Ženevi leta 1955, posegla v Egipt in obljubila Naserju ne le pomoč pri gradnji novega Asvanskega jez, ampak mu je ponudila obilje orožja, ki naj bi mu omogočilo uspešen obračun z Izraelom.

ZDA so to gledale bolj z zanimanjem kot s skrbjo, ker so smatrale tedaj Srednji vzhod za britansko-francosko odgovornost. Ko sta Britanija in Francija skušali Naserja spraviti na kolena, so se ZDA skupaj z ZSSR potegnile zanj in ga rešile. Pri tem je bil dokončno ubit ugled Velike Britanije in Francije kot velisil. V Washingtonu se za to tedaj niso dosti menili, v Londonu in posebno v Parizu jim tega niso pozabili. J. F. Dulles je upal razširiti ameriški vpliv v arabskem svetu na škodo Francije in Velike Britanije, pa se je tam zasidrala — Sovjetska zveza. Njen poseg v ta del sveta, ki je sicer v skladu s staro rusko politiko še iz dobe carjev, je ustvaril na Srednjem vzhodu ognjišče nemira, ki lahko vsak čas sproži vojno. Brez sovjetskega vdora na Srednji vzhod bi bilo tam že davno prišlo do kake pomiritve med Izraelom in Arabci.

Sovjetska zveza je po uspehu na Srednjem vzhodu segla preko Atlantika v samo Ameriko, ko se je povezala s Castrovo Kubo. Washington je tedaj pokopal slavno Monroeovo doktrino, ki je odrekala nad skozi 130 let vsaki ne-ameriški državi pravico do posega na ameriški kontinent, prav tako Južni kot Severni. Predsednik J. F. Kennedy je prisilil Hruščeva, da je umaknil sovjetske rakete za srednje daljave s Kube, kamor jih je že pripeljal, ni pa vztrajal na tem, da Sovjetska zveza prekine s Kubo vsake zveze in da preneha podpirati takšnji komunistični režim.

Sovjetska zveza je skušala ponovno posegati tudi v razmere v državah Južne Amerike in pridobivati tam na svojo stran levičarske in revolucionarne sile. To dejansko še vedno dela. Prav tako se skuša Sovjetska zveza zakoreniniti v državah Afrike. Spomnimo se nekdanjega Belgijskega Konga in njegovega predsednika Patrika Lumumbe, spomnimo se ganskega Kvame Nkrumah, spomnimo Secou Toureja v Gvineji, spomnimo Somalije, spomnimo Zanzibarja, Malija in Sudana. Povsod so skušali Sovjeti dobiti svoj vpliv in oporo, četudi dejansko tam ni za nje nobenih resničnih koristi.

Sovjetska zveza je od konca druge svetovne vojne razširila svoj vpliv preko polovice Evrope, ta sega dejansko še vedno do črte Ščečin-Trst, četudi je v Jugoslaviji omejen in v Albaniji zamenjan s kitajskim. Segla je na Srednji vzhod, ki je bil dotlej popolnoma pod vplivom Zahoda, segla je v Latinsko Ameriko in se zasidrala na Kubi, segla v Afriko, kjer dotlej o Rusih niso nič slišali in nič vedeli.

Zahodni svet je na tistem priznal sovjetsko vplivno področje in ni vanj silil. Če bi isto storila Sovjetska zveza, bi mrzle vojne nikdar ne bilo. Sovjetska zveza je bila dejansko ves čas po drugi svetovni vojni v napadu, svobodni svet se je le branil, branil šele potem, ko je Sovjetski zvezi dovolil, da je zavladala nad večjim delom Srednje Evrope. V svoji obrambi je bil večkrat kot ne omahljiv in vedno popustljiv.

Ko so ZDA posegle v skladu s prejšnjimi obveznostmi in obljubami v Indokino, kjer je osvajalni komunizem hotel razširiti svoje meje, so omahovale, pa dvomile še tudi tedaj, ali naj uporabijo vso svojo moč za dosego zmage, ko so že poslate tja na sto tisoče vojakov in vložile v podjetje že obilne bilijone.

Vietnamska vojna je postala kamen preskušnje za našo deželo in za ves svobodni svet. Z izjemo Avstralije in Nove Zelandije, ki se zavedata, da potrebujejo povezavo z ZDA za svojo lastno varnost, ni nihče podprl ameriškega vojaškega nastopa proti komunistični osvajanosti v Vietnamu. Vsi ostali "zavezniki" — Korejci, Tajci in Filipinci — so bili za svoje sodelovanje dobro plačani.

Zavezniki v NATO o kaki podpori ZDA v Vietnamu niso marali niti govoriti. Evropa je bila slabe volje in zaskrbljena, da se bodo ZDA s svojim posegom v Vietnam obrnile od nje in se za njo in njeno varnost kaj malo menile. V Evropi so zato stalno silili k čim hitrejšemu koncu vojne v Vietnamu. Le malo jim je bilo in jim je mar, če komunisti razširijo svojo oblast čez Južni Vietnam, Laos ter Kambodžo.

Predsednik Nixon je spoznal, še predno je bil izvoljen za predsednika ZDA, da je notranja fronta v ZDA za nadaljevanje vojne v Vietnamu prešibka. Začel je misliti na njeno častno končanje. Pri tem je upal izkoristiti razkol med Moskvo in Pekingom ter pridobiti oba za sodelovanje pri naporu za končajne vojne. Tako se je odločil za novo

politiko do obeh. V Pekingu, kjer so bili sami v stiski in negotovosti zaradi sovjetske nevarnosti, so Nixonu sami pokazali dobro voljo in mu olajšali pot.

Nova politika do Pekinga je morala nujno voditi tudi do nove politike do Moskve.

Vprašanje možnosti in uspešnosti nove politike ZDA do ZSSR zavisi od tega, ali bo Moskva res vpoštevala koristi ZDA ali ne, ali bo voljna ostati v svojih mejah, v mejah svojega vpliva, ali bo kot doslej po drugi svetovni vojni skušala tega širiti povsod in vedno, kjer bo videla kako priložnost.

Doslej je skozi zadnjih 27 let sovjetske napore po širjenju vpliva in moči zavirala le Amerika, v bodoče bodo to delale tudi Kitajska, Japonska in svobodna Evropa. Morda bo to Moskvo pripravilo do umirjenosti, brez katere na nove boljše odnose med ZDA in ZSSR ni mogoče misliti in tudi ne računati na trden, resničen mir na svetu.

BESEDA IZ NARODA

V srečo odeta je majska srenjska ura

NEW YORK, N. Y. — Prst, ki je kazal k uspehu naše majske srenjske prosvetne ure, pred Hitlerjem nasiljem! In kolikokrat je sledila Velika noč!

Primož Trubar ga je doživel. Miklova Zala ga je doživela. Berite strani "Črni bukev" J. E. Kreka. Vse to je zgodovina, ampak živa zgodovina. Ta zgodovina nas opogumi, da terjamo svojo z vso odločnostjo...

Takšno je občute naših zamejcev v krajih, kjer je bilo nekdanje naše narodno osrčje. To se je premaknilo od Gospe Svetice doli v Ljubljano. Mi po svetu ne naj dogaja. In če ni drugega, vsak njujorški Slovenec ve, da se tu vsako nedeljo bereta dve slovenski maši in da tu lahko vsako nedeljo sliši slovensko pesem.

Vsi mi, ki živimo na tujem, bi morali poznati še eno zaupno pobožnost v svoji duši in svojem srcu. In iz te skrivnostne pobožnosti bi nam moralo stalno prekipeti vdano čaščenje materine slovenske besede in pesmi. Kako more biti naše čaščenje mater iskreno in resnično ob zametavanju njene besede? Čim smo njeno besedo opustili, smo svojo mater v srcu še živo pokopali!

Vem, vsi zdomci mi ne bodo pritrdili! Njim slovenski materinski dan ne pomeni zvestobe materini besedi. Mnogi vidijo ves smisel v obilnem, malo drugačnem kosilu; v darilu, ki je kakšno gospodinjstvo orodje, lep zavitek čokolade, umetnih nagelj in še kaj podobnega.

Res pa je tudi, da svojo mater doživljaš prav takšno, kakršna se je ona tebi dajala. Če se ti je dajala — kot slovenska mati, potem ona v tebi ostane kot slovenska mati. Ti ostaneš kot slovenski sin in slovenska hči, ker v tebi je zmeraj živa tvoja slovenska mati s svojo besedo, ki je naš skupni duševni izraz; s svojo pesmijo, ki je naš skupni srčni izliv žalosti in radosti.

V letošnjem aprilu so v Celovcu imeli spominski dan — seveda koroški Slovenci — na tisti žalosten trenutek, ko jih je pred 30 leti iz rodne zemlje izgnala Hitlerjeva policija in jih presehlila na tuje v taborišča. In ob tej priliki je govoril tudi eden mladih voditeljev koroških Slovencev dr. Reginald Vospersnik. In on je med drugim — ob tej priliki — dejal tudi tole:

"... Zdi se, da so gesla, ki jih je zapisal veliki sin Vrhnik — Ivan Cankar — v nekem čudovitem prividu, tudi nam izseljencem bila vodilo in zvezdovodnica: mati, domovina, Bog! MATI — kaj vse je v tej besedi! V njej je naša zgodovina naše naselitve v 6. stoletju, ki je noben zgodovinar in noben arhivni direktor ne more izbrisati, ker odseva iz številnih krajev imen slovenskega izvora od Windischgarstna pa do vasi pod strminami Karavank.

MATI — to so torej naši predniki, ki so dali naši zemlji, naši domovini svoj neizbrisni pečat. MATI — to pa je tudi govor-

sem vsak dan pri njej s svojo vdanostjo in ljubeznijo. Sem pripadnik, ki veruje v dušo in njeno življenje. Ta svet ne pozna ne časovne in ne krajevne ločitve in razmejitve.

Pred svojim odhodom je Zdravko že pripravil ves program in ga je Ludviku izročil v vodstvo, ki je svojo nadomestovalno funkcijo dobro opravil. Program je tekel brez zastoja!

Najprej je nam vsem izrekel pozdrav. Povedal nam je, da je to zadnja prosvetna ura v tej sezoni. Nato je na kratko in na hitro podal podobo naših mater. Skrb, ljubezen in žrtvovanje so glavne črte v njej. Pa njeno učitelstvo, ki ga ob svojem otroku toliko let zvesto izvršuje, ko mu izgovarja svojo besedo in poje svojo pesem, najprej uspavan-ko, potem pa pesem iz našega verskega in narodnega življenja. Ona nas nauči prvo molitev, ki je povanadi: Angelček varuh... tej sledijo druge z leti razvoja.

Nato je Ludvik Bugar poklical svojo ženko Marijo, ki je že tudi mati dveh otročičev: sina Marka in hčerke Aleksandre, da bi nam recitala: "Molitev matere k Mariji". Molitev je podala občuteno, vendar malo s prešibkim glasom za nas, ki smo bili v ozadju dvorane.

Ludvik pa je nadaljeval: Slovenska mati je zmeraj iskala tolažbo in pomoč pri Mariji. Marija, mati božja, je bila in je še vedno vzor vsaki krščanski materi. Krščanske matere so rodile kralje in cesarje, papeže in svetnike, toda Sina božjega, Boga pa je rodila samo ena mati — Marija!

In pred nas je zdaj stopila Helka Puceva, ki nam je prebrala čudovito lep sestavek o Materi božji, napisan na osnovi svetopisemskega pričevanja. Seveda Helka izvrši svojo takšno podajanje tako, kot je treba, da vsa vsebina pride do smiselne izraza in da naša beseda v lepoto izveni.

Za njo je nastopil drugi mojster naše govorne besede, ki je bil ta dan pri nas v gosteh, Peter Čekuta. Podal nam je v recitaciji pesem Franceta Sodje — MATI. Petra smo občudovali že pred leti, ko je s svojo kanadsko skupino nastopil v okviru SAVE s posebnim recitacijskim programom slovenske besede in pesmi. Tako obvladati slovensko besedo in njeno pevno govorico je užitek, da izreden užitek za recitatorja samega in poslušalce. Ni čuda, da je bil nagrajen z močnim aplavzom.

Za njim sta nastopili nam že poznani srenjski pevki: Erika Grau in Jožica Crepinsek. V lepem dvospevu sta nam odpele popevko "Mamica moja" in pa znano pesem o pomladi "Kukavica". S harmoniko ju je čudovito spremljal naš organist Franjo Kostanjki. Erika in Jožica bi lahko nastopili večkrat in ob marsikateri priliki, če bi si pripravili obsežnejši program. Čudovito lepo se glasovno ujemata. Peli sta sproščeno, tokrat brez vsake trene in ju je bilo prijetno poslušati.

K temu petju je po svoje dodala še ga. Marjanca Kalanova. Zapela nam je lepo hrvaško pesem: "Majko". Skladatelj te pesmi je hrvaški komponist Josip Hatze, znan po svoji operi Adel in Mara. Druga je bila Emil Adamičeva "Uspavanka". To so pesmi izražanja najglobljih čustev vsake žene, ki postane mati. V njej so mehko in bolest, upanje in hrepenenje, želje vsega dobrega in srečnega v skrbi za najdražje bitje. In ga. Marjanca po svojem čustovanju in po svojem poznavanju pevkega ustvarjanja, tehnične znanja in glasovnega materiala, njeje danega, ume oblikovati vse to, kar pesem zahteva. Zato je bilo njeno petje hkrati umetniški dosežek in kot takšnega je lahko vsakdo od nas spremljal.

Po vsem tem so se zvrstili naši mali deklamatorji. Mamice so jih pripravile. In to so bili: Joško Babnik, Anči Babnik, Pucevi fantki, trije bratci, kot krajcarji si podobni, le ko skupaj stoje, jim višina enakost ubija. Pa še Klezinov Korelček nam je eno povedal v materinsko čaščenje. In je zaključil Janez Babnik.

Besedni, govorjeni, je spet sledila peta pesem. To sta nastopili ga. Francka Ravnikarjeva in njena hčerka Marinka Zupančičeva. V dvospevu sta nam podali domovinsko — materinsko pesem: "Gor čez izaro". Lepo sta jo zapeli in zato smo jima dali priznanje. Marinka pa je zatem še sama zapela poznano pesem: "Sirota jaz..." Obema tema pesmima je dal klavirsko spremelo ga. Franjo Kostanjki, naš organist in pevovodja "Fantov z Osme".

Ludvik Bugar je dal besedo č.g. Nacetu Skodi. Ta nam je lepo govoril o slovenski besedi in pesmi ter o planinski roži. O tem bom morda še kaj napisal.

Ludvik se mu je lepo zahvalil ter nam povedal, da bo prihodnja srenjska prosvetna ura na tretjo septembrsko nedeljo — 15. septembra.

Kosilo so servirali; 80 golažev in 25 kranjskih — ne slovenskih — klobas je bilo naročenih.

V tem sem dvorano zapustil — slovensko na Osmi — in hitel proti srbski na Petindvajseto, kjer so sosedni fantje iz Fairfielda, ki so povezani v pevsko društvo ZVON, imeli ob treh svoj koncert slovenske pesmi.

Mnogi srenjčani so prišli tja za menoj. Doživljali smo spet lepoto slovenske pesmi. Koncert je uspel v vsakem pogledu. V prihodnjem mojem sestavku bo beseda o njem.

Tone Osovnik

Slovensko spominsko slavlje pri Lurški Mariji

EUCLID, O. — Prav je, če smo hvaležni Društvu slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu, da nam je za letošnji Slovenski spominski dan pripravilo tako lepo romanje pri Lurški Mariji ob Chardon cesti. Bilo je to zadnjo nedeljo v maju za 27. obletnico, odkar so bili od Angležev vrnjeni naši dragi v domovino, kjer so bili po večini zverinski mučeni in pobiti.

Vreme je bilo to nedeljo res lepo in udeležba nepričakovano tako velika, da je bilo sedenje v senci pod košatimi drevesi veliko premalo. Zdelo se mi je, da, kakor je bilo lepo vreme, je bila lepa tudi naša pobožnost. Peto sv. mašo z govorom je daroval č.g. dr. Pavel Krajnik. Ljudsko petje je kakor vedno spremljal na harmonij g. Rudi Knez, nekaj pesmi pa je ganljivo zapel moški zbor. Vso pobožnost najbolj poglobi sv. obhajilo. To so najprej prejeli tisti v narodnih nošah, nato pa še drugi romarji.

Popoldne od dveh so bile pete liturgije Matere Božje, katere so odlično zapeli g. Krajnik in nekaj drugih pevcev moškega zbor. Ta lepa pobožnost je menda samo pri Slovencih, ker pri drugih narodnostih tega ne slišimo.

Predno odhajamo v duhu od tega svetega kraja, ki je posvečen Lurški Mariji, bo prav, če premislimo, koliko srčnih bolečin in koliko solza je preteklo tukaj skozi več let ob spominu na naše zverinsko mučene in pobite sinove, očete, možje, brate in druge sorodnike. Edina tolažba, ki sem jo od mnogih slišal je, da kljub silni žalosti rajše vidijo, da je naš mučen in ubit, kakor pa da bi bil mučitelj in ubijalec.

Leta 1944 so mene in brata Lovrenca partizani odvedli od Sv. Križa pri Moravčah v Spitalič in ko so z bratom odhajali iz njegove hiše, so zapeli: Čistimo, čistimo nesramno golazen

vso. Pot je bila dolga, posebno po še boleča zato, kar sva želela vsem samo dobro, zdaj pa sva hodila pod stražo kot največja hudodelca. Tako sva se znašla v Spitaliču v majhnem gozdu v bližini hiš, kjer naju je stražil partizan s puško. Naenkrat pri-deta dva partizana z brzostrel-kama in so nama takoj začeli zavezovati oči, Brat je imel pri sebi dežnik, kateri mu je takoj padel iz rok in je rekel: O Marija, poglejte, kakšno roko imam! On je bil invalid na desni roki. Jaz sem rekel, da ni treba zavezovati oči, naj kar tako store, kar mislijo. Oba sva bila prepričana, da sva v zadnjih trenutkih. Ko so nama zavezali oči, so naju peljali za roke kot dva slepca. Jaz sem šel popolnoma sklonjen, se pripravljaj v kratkih vzdihljajih na smrt. Ob-jela me je silna žalost, ko sem se spomnil svojih najdražjih in mislil, da ne bodo nikdar vedeli, kje trohniijo moje kosti. Naenkrat je postalo bolj toplo, odve-zali so nama oči in videla sva, da sva v kleti, kjer je imela OZNA svoj zapor. V tem zaporu je bil tudi nekajkrat neki partizan iz Dolškega na straži. Njegovo partizansko ime je bilo Jur. Po par dneh smo morali iti na zasiljanje in nas je zasilje-val omenjeni Jur. Zahteval je, da bi priznala reči, ki jih nikdar nisva storila. Vse to je zapisovala neka partizanka. Pet nas je bilo zasiljanih. Trajalo je vso noč, jutraj pa je bilo naše za-siljevanje natipkano in smo morali to podpisati, čeravno je bilo nekaj spremenjenega. Rad bi vse podrobno opisal, pa bi jim vzel pri AD preveč časa s po-pravo mojih napak. Hvala Bogu in Mariji, da sva oba prišla sreč-no domov.

Minula je vojska, Nemci so odšli in Jur je prišel v Dolsko demov. Dobil je precej pokojni-ne. Ker je mnogo nasprotnikov spravil v večnost, ni imel nikdar srčnega miru. Vaščanom je bil v nadlego in tamkajšnji do-mačini so dobili pred par tedni sporočilo, da se je na nekem ko-zolcu obesil. Zalostno je to in ta-kih slučajev je veliko. Vsi, ki še živijo in so mučili in pobijali po-štene ljudi, so zdaj največji re-veži in potrebni naše molitve. Vse to smo jim mi dolžni po zgledu Jezusovem iz srca odpu-stiti in jim želeli enkrat v več-nosti vedno srečo. Dolžni smo pa tudi povedati naši mladini res-nico, da ne bo enkrat zgodovina pisala laži, katera je pripomogla do moči sedanjim gospodarjem v naši ljubljani domovini.

Zdaj želimo, da bi se v mislih vrnili k Lurški Mariji. Meni se je zdelo vse tako lepo in to med tolikimi prijatelji in sem mislil, da sem mogoče na listi med ti-stimi, ki smo letos zadnjikrat lahko prišli na to pobožnost. O-stanimo vedno Marijini častileci in ljubimo se med seboj in tako bomo srečni že tukaj, posebno pa še v večnosti! Vsem čitate-lje AD najiskrenejše pozdravlja Vincenc Povirk

Vincenc Povirk

Iz naših vrst

Toronto, Ont. — Cenjeno u-redništvo! Lepa hvala za obve-stilo o moji naročnini, katere mi v kratkem poteče. Tukaj Vam pošiljam denarno nakazni-co za obnovo celoletne naročni-ne.

Lepo pozdravljam vse pri A-meriški Domovini, kakor tudi vse njene bralce.

Anton Stih

* Spoštovani! Pre-jeli smo Vaše obvestilo in Vam pošiljamo naročnino za prihod-nje leto.

S časopisom smo zadovoljni in je postal naš dobri prijatelj.

Prisrčne pozdrave!

Družina S. Gaserja

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Misel na mrtve mora združevali

Bolj kot kdaj koli bodo šli v mesecu juniju pred našimi očmi spomina vsi, ki so med drugo svetovno vojno in zlasti med komunistično revolucijo trpeli, vodili boj, padali, bili mučeni in umirali za pravo narodovo srečo in za vrednote, ki to srečo prinašajo.

To so bili talci, ki je okupator streljal očeta v naročju sina; bili so to okostnjaki v nacističnih in fašističnih taboriščih; bil je to Grozde in njemu podobni, ki jih je mučil in ubijal komunist; bili so to padli borci vaških straž, četnikov in domobrancev; bila je to zverinsko pokončana slovenska narodna vojska. Koliko pa je bilo solza in trpljenja, za katerega vedo samo nebesa!

Vse to bo šlo mimo naših duhovnih oči v tem mesecu. Na pohodih se bomo srečavali s pokojniki. Na moriščih bomo občudovali njihovo nadčloveško moč in vdanost. Z njimi bomo odhajali z Vetrinja zaupajoč izdajalskim zaveznikom. Zanje in za pokoj njihovi duši bomo molili.

Ko se bo tako naš spomin sprehajal po kruti preteklosti, bomo s pokojniki zopet eno, kot smo bili v življenju. Oni se niso prav nič spremenili, svojega mišljenja niso menjali, na nas niso pozabili. Eno bomo pa tudi z živimi, ki so jim pokončani junaki še svetel vzor. Težko si je misliti bolj združevalne sile, kot je zvest spomin na tiste, ki so za

zvestobo in darovanje prejeli krono plačila.

Vsi, ki jih bo objel te dni naš spomin, so imeli za vredno dati življenje v mukah za vrednote, v katere so verovali: narodova svoboda, zasebna lastnina in iniciativa, vera v Boga in v posmrtnost, zvestoba Cerkvi, svetost življenja, vrednost dela, enakopravnost pred zakonom, demokratska vladavina, poštenost v zasebnem in javnem življenju. Če s svojim delom in bojem niso mogli narodu priboriti teh vrednot, zato njih cena ni nič manjša. Če so bili oni pripravljani zanje umreti, kako da ne bi mogli njihovi preostali soborci, prijatelji in sorodniki za iste vrednote živeti in delati naprej?! Ko so oni umirali, je bila v njih samo ena želja: Da bi kdo njihovo borbo nadaljeval, nadaljeval v slogi in bratstvu, za kar so tudi oni dali zgled. In ob teh vrednotah ne more biti delitve, ne sme biti spornega gledanja. Samo izdajstvo teh vrednot prinaša spore.

Iskren spomin na mrtve mučenice, junake, trpine pa samo zbližuje, ker nam oni neprestano govorijo iz onostranstva: VZTRAJAJTE! Sami tisti, ki bo vztrajal do konca, bo zmagal. Znova namreč živimo v času preizkušenj, ko svet zaničuje in zametuje zgoraj omenjene vrednote, a so vendar to vrednote, za katere so v zgodovini vedno ljudje umirali. Zaradi njih bomo znova presejani. Slovenski mučenci, prosite za nas!

Mati pripoveduje

V mesecu maju imajo matere svojo nedeljo. Ob praznovanju materinskega dne se ljudje spominjajo svojih mater, eni živih, drugi mrtvih. V tem spominu je hvaležnost, v hvaležnosti je poveljevanje materinstva, ki je v bistvu sodelovanje žene s Stvarnikom, ki daje življenje. Naj v tem članku in za konec tega meseca spregovori še mati sama. Njena povest je iz resničnega življenja.

"Rodila sem se v verni budiščini družini, ki me je vzgojila — kot vse kitajske deklice — v vdano bodočo ženo in mater. Še zelo mlado so me starši objubili fantu, ki jim je bil všeč, meni pa skoro neznan. Po so mi izbrali res dobrega moža, ki me ni pretepal, tudi ni pil, ne kvartal. Kar dobro sva se razumela, čeprav ni šlo vselej brez težav.

Nebo nama je dalo šest otrok: tri dečke in tri deklice. Z mojim sva jih vzgajala po naši kulturi in tradiciji, jih učila živeti po načelih in jih vodila v tempelj k darovanju. Otroci so drug za drugim začeli hoditi v šolo. Katoliške šole so bile na najboljšem glasu in najbližje, zato sva dala dečke k Bratom, deklice pa k Sestram.

Doma smo imeli oltar "Boginje usmiljenja", kjer smo se zbirali in skupno molili ter zažigali dišeče paličice.

Starejši sin je doštudiral in se zaposlil. Dotlej je šlo vse gladko v družini, nobenih prepirov; otroci so bili gotovo pod vplivom katolicizma, pa to jim ni škodilo, saj so bili zvesti pri skupni molitvi... Nekoč pa se je vse zataknilo.

Ko sem nekega dne pripravljala kosilo, pride starejši sin in pravi: "Mama, poiskal sem si dekle in bi se rad oženil." "No, že prav," mu rečem. "saj si že toliko odrasel, da veš, kaj hočeš; upam, da si našel dobro in vero dekle."

"Ona je katoličanka, zato bi

drugi niso prosili dovoljenja; vedeli smo, da ti bo hudo. Pa saj si malo sama kriva, ko si nas poslala v katoliško šolo. Verskim vplivom se nismo mogli izogniti. Zdaj torej vedi, da ne bomo molili k boginji, ampak k Bogu nebes in zemlje."

Vsi so vstali in molili kratko molitev, proseč Boga blagoslova nad vso družino. Dostoj sem vedno mislila, da je moj mož brezveren, pa sem z začudenjem opazila, da je tudi on vstal in molil z njimi... Ali je tudi on kristjan? Brez dvoma. Kaj pa naj jaz zdaj sama storim? Tudi moja vera se je nenadoma zamajala.

Po molitvi nismo več govorili o tem, ampak o vsem mogočem, ozračje pa je bilo kot po nevihti: sproščeno in prisrčno. V srcu se mi je pojavil sklep, da pogledam malo bolj od blizu to vero, ki je pritegnila vso družino. Zato sem na skrivaj poizvedovala med prijateljicami.

Blížala se je Velika noč. Na Veliko soboto zvečer, predno so vsi prišli k večerji, sem iz sobe odstranila oltar boginje; njeno mesto je zavzela podoba Srca Jezusovega, na steno pa sem obesila križ. Ob prihodu, ko so opazili spremembo, so me vsi presenečeno vpraševali: "Kaj, mama, se nam boš pridružila tudi ti?" Rekla sem: "Da, kar poizkušate koga, da me bo poučil v kitajščini, saj, kaj pa naj sama vztrajam pri starem? Če je vaša vera boljša in mi posreduje več resnice kot budizem, se je bom oklenila, a prej se hočem prepričati."

No potem sem šla z njimi k velikonočni vigiliji. Seveda nisem ničesar razumela, v srcu pa mi je vstala velika želja razumeti vse te skrivnostne obrede. Leto pozneje sem ob istih obredih tudi jaz prejela dar božjega življenja ter postala otrok božji."

Na razpotju

Na tem mestu sem že omenil, da odbor Društva Slovencev Baraga tudi letos pripravljajo praznik slovenstva, *slovenski dan*, ki bo 13. po številu. V tistem poročilu sem zapisal, da so ti dnevi pomniki slovenstva v Kanadi. Primerjal sem jih znamenjem, ki so posejana po Slovenskem.

Iz svoje mladosti se spominjam takega znamenja. Do njega je vodila ena sama pot. Ob znamenju pa so se pota razhajala. Ena je šla na levo pod gor; druga se je spustila v dolino; tretja je zavila v grmičje o-koli hriba; četrta se je vzpela na hrib, ki je nudil krasen razgled, peta je isti hrib objela od druge strani. V pet smeri so odhajali ljudje od tistega znamenja; od petih strani so prihajali in pota so se zlivale v eno ob znamenju.

Kaj ni to znamenje lepa pri-spodoba našega slovenskega dne. Od najrazličnejših strani prihiti Slovenci na ta praznik slovenstva. Vsako leto so zastopane mnoge slovenske naselbine, društva in ustanove. Na slovenskem dnevu se vsi zlijejo v eno narodnostno telo: Slovenci smo, Slovenci, ki so si izbrali svobodo. In ko je praznovanja konec, se od tega znamenja poda vsak v svojo smer, na svoje delo, v svoje okolje.

Mimo tistega znamenja iz mladosti so ljudje odhajali v svet. Vsakdo si je izbral svojo pot, a preden je zapustil znamenje, se je pokrižal, da bi bila pot srečna. Prav tako so se ljudje, ki so se vračali iz daljnih krajev, pokrižali, ko so srečno dospeli do znamenja.

Slovenski narod se v teh časih tudi nahaja na križpotju. In o-

"Caravan '72" - "Poletje v Sloveniji"

TORONTO, Ont. — V ušesih odmeva znana beseda... Karavan, karavan... Zadnji teden v juniju napolni torontsko mesto posebno vzdušje. Tisočim ljudem se približa daljno domače ozračje, ki so ga zapustili iz najrazličnejših razlogov, pa je še vendar del njihovega narodnega karakterja in identitete v novi domovini. Z leti so novi časi potopili romantiko in vrednost preteklosti skoraj v pozabo... Počasi in vztrajno je klič in se razcvetalo bogato delovanje etničnih skupnosti, dokler ni prišlo do izraza v zadnjih petih letih v obliki velikih predstav na torontskem razstavnišču in na treh letnih karavanah, ki zajamejo v svoj tok stotisoče obiskovalcev. Poleg etničnega tiska so prireditve kulturno-ljudskega značaja in verske tradicije izkaznice našega narodnega obstoja izven rodne domovine.

Domači kraji, pesem in beseda, dobrote materine kuhinje, dediščina priidnih rok, ljudskega plesa in glasbe, dišeče cvetje z domačih vrto in travnikov, židano bogastvo narodne noše in zlatih avb je še vedno del našega bitja.

V družini svetovnih narodov imamo svoje mesto, ki so ga predniki s trpljenjem in junastvom zaslužili. Postali smo tiščetni narod s svojimi kulturnimi znaki in zgodovino. Kjerkoli smo, moramo to kulturo in posebnosti našega naroda ohraniti s stvarnim delom. Če prenehamo biti Slovenci, tudi drugega imena ne zaslužimo, nihče ga nam ne bo ponujal. In novi rod? Kaj mu bomo dali za bodočnost?... V sedanosti jemljemo iz preteklosti za prihodnost... Poskusimo torej zbrati moči in zajeti z razprostrtimi rokami iz slovenske narodne preteklosti. Delajmo z mladimi, stojmo jim ob strani in navdušimo jih za slovensko stvar. "Caravan '72" je velik del te ideje.

Obsebnem mednarodnem torontskem zblizanju se zbudi slovenski element. V osmih uspešnih dneh, polnih dolgotrajnega dela, prekipevajočih množic in vrvenja mladine najdemo Slovenci v Torontu svoje pomembno mesto. Naša domača hiša je na široko odprta vsem sosedom. Od vseh strani pridejo, da pokusijo slovensko potico in kranske klobase, da poičejo pod svežim zelenjem in utešijo žejo z domačo kapljico, prisluhnejo slovenski pesmi ter ogledajo razstavo izvirne ljudske umetnosti. V razstavi sobi se zbirajo obiskovalci pri čipkari-cah. Gospe iz Zirov in Vipavske doline vztrajno nadaljujejo to vrsto domače umetnosti, ki je mnogim ljudem v domovini vir življenjskih dohodkov. Kleklani izdelki so dragoceni in včasih prava umetniška vrednost. Ob tej priliki moramo izreči pohvalo in zahvalo G. Vinkotu Kržišniku, ki je pri razstavi in demonstraciji čipkanja na lanskim karavanu z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo sodeloval. Poleg njegovih čipkarskih izdelkov

glasašo se vodniki najrazličnejših kapacitet in kvalitet in svetujejo narodu, po kateri poti naj krene, da bo njegova bodočnost srečna in varna. Ali ne bi ob znamenju — na SLOVENSKI DAN — v nedeljo, 30. julija, skupaj postali, se pokrižali in skupaj spregovorili o poti, ki naj pelje v slovensko bodočnost. Na svidenje ob znamenju!

Por.

smo občudovali miniaturo dvojnika (toplarja), ki ga je do zadnje podstrešne police izdelal iz lesa. Vse je bilo tam, le dišečega sena ne v letah...

Poletje spet prihaja v deželo. Z njim se bliža čas potovanja po mednarodnih mestih v Torontu, ki jih bodo ustvarile mnogojezične narodne skupnosti... vse od Amsterdama, Filipinov do Zagreba. Brez prtljage in jezikovnih problemov bodo spet romali tisoči in doživljali čare tujih dežel v lastnem mestu.

Pri Slovincih na Manning Ave. bo zavel poletni veter s slovenskih polj in travnikov. Našo letošnjo prireditev bomo imenovali "Poletje v Sloveniji". Od 24. junija do 1. julija bodo obiskovalci s "Caravan '72" potovali skozi slovenski paviljon. S pomočjo mnogih prostovoljcev, mladinskih skupin in posameznikov bomo skušali ustvariti preprosto in gostoljubno domače slovensko ozračje. Cerkevni odbor župnije Marije Pomagaj in folklorna skupina "Nagelji" prevzameta p o k r o v i t e l s t v o. Pri programu bodo sodelovali plesne in pevske skupine, člani domačih orkestrrov, v razstavnih dvorani bodo čipkarice spet središče zanimanja, povgruntali bomo kaj novega. V kuhinji bo vse dni dišalo po go-lažu, klobasah in domačih dobrotah. Možje se bodo zbirali pod bradjo in modrovali o domačem vinu. Vse dogajanje bodo spremljali slike domačih krajev in domača glasba.

Za nizko ceno dveh in pol dolarjev (do 15. junija — pozneje tri dolarje) si privoščite osem-dnevno potovanje po 44 paviljonih v Torontu. Če se vam sreča nasmeje ob žrebanju 1. julija, si s potnim listom prisvojite eno, najmanj sto dolarjev vredno nagrado. Med 44! nagradami za "Caravan '72" bo pastelna slika, najnovejšo delo slikarja Božidarja Kramolca.

Pohitite z nakupom potnih listov. Do 15. junija stane potni list 2,5 dol., za študente 50 centov. Otroci pod 12. letom v spremstvu odraslih imajo prost vstop. Za nabavo potnih listov kličite g. Janeza Mesec, tel. 532-3415, Havelock 157, Toronto, Ont.

Na svidenje na "Caravan '72". Pripravljalni odbor "Caravan '72" "Ljubljana" paviljon

Rasni predpisi v Južni Afriki

Južnoameriško pravosodno ministrstvo je v veliki nakladi natisnilo poseben lepak o statusu Afričanov in pripadnikov drugih temnopoltih ras v Južnoafriški republiki.

Namen tega uradnega lepaka je popularizirati rasistično politiko. Vsi Afričani, ki so starejši od 16 let, se bodo morali na zahtevo vsakega policista izkazati z "dovolilnico".

Delodajalci ne bodo smeli Afričanom v nobenem primeru dajati enakih plač kot belcem, niti takrat ne, kadar bodo Afričani opravljali enako delo in bodo imeli enak delovni čas kot belci.

Afričani v nobenem primeru ne smejo stavkati. Vsak Afričan ki bi sprejel delo zunaj kraja, v katerem stanuje, mora ta kraj zapustiti v 72 urah, tudi če je v njem živel 10 ali 20 let. Belec ne sme v javnem lokalu s temnopoltim prebivalcem za isto mizo popiti niti skodelice čaja.

Osebe bele polti ne smejo imeti spolnih odnosov z Afričani, Indijci in drugimi temnopolti-

mi. Proslav rojstnih dni se ne sme udeležiti noben Afričan, če je število navzočih tolikšno, da bi takšna proslava lahko postala "nezaželenca".

Vsak brezposelni Afričan, ki živi v mestu, mora sprejeti delo, ki mu ga ponudi komisar za Bantuje, ali pa mesto takoj zapustiti.

Noben Afričan ne sme kupovati zemlje ali imeti kakršnekoli nepremičnine na ozemlju vse republike.

Noben belec ne sme svojega služabnika temne polti učiti branja in pisanja.

Naslov teh prepovedi, odlomkov iz rasistične zakonodaje Južnoafriške republike, se glasi: "Kdor bo prekršil te predpise, bo aretiran, kaznovan z globo in bičan." V Južni Afriki živi 18 milijonov temnopoltih in 4,5 milijona belih prebivalcev.

Vesti iz Slovenije

Iz tolminskih podjetij bežijo strokovnjaki na boljše plačana delovna mesta

Če hoče tolminska občina razviti dobro gospodarstvo, mora nedvomno posvetiti veliko pozornost vzgoji strokovnih in vodilnih delavcev v podjetjih. To je bilo lani vodilo tolminski občinski skupščini.

Toda ne gre gladko. Zaradi boljših življenjskih pogojev, pa tudi višjih osebnih dohodkov, pa tolminske delovne organizacije zapustilo v preteklih letih veliko strokovnjakov, ki so jih ta podjetja štipendirala. Prav tako zapuščajo strokovni kadri upravo občinske skupščine, ker jim v podjetjih, zlasti zunaj občinskih meja, zagotavljajo višje osebnih dohodke, nemalokrat pa tudi stanovanja.

Občinska skupščina je že na več sejah razpravljala o tem in skušala najti rešitev. Sklenila je, da bo treba nameniti več denarja za štipendiranje in strokovno usposabljanje kadrov. Poučili pa naj bi tudi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov.

Delo vodilnih in strokovnih kadrov je ponekod preslabo ovrednoteno, v nekaterih podjetjih pa zaradi svoje nizke storilnosti strokovnjakov ne morejo primerno nagradjevati. To je tudi glavni vzrok, da tovarne zapuščajo taki delavci.

Občinska skupščina nima dolgoročnega programa po teh kadrih. To vrzel bo treba zapolniti. Zato kaže v okviru načrtovanih potreb tudi predvideti, kako in od kod pridobiti potrebne kadre, z ustreznim nagradjevanjem pa zagotoviti, da bodo novi strokovnjaki v posameznih delovnih organizacijah tudi ostali.

Velikokrat je slabi kadrovski strukturi kriva tudi miselnost, da je le naložba v proizvodnjo rentabilna. Danes ima skoraj vsaka gospodarska organizacija bolj proučene potrebe tržišča kot pa svojo strokovno zasedbo, ki naj bo gibalo in usmerjevalec proizvodnje. Dokajšnjim premikom v prizadevanjih za razširitev gospodarske dejavnosti, doseženim prav v zadnjih letih, bi moralo nujno slediti vsaj planje, da morajo temu vsaj zdaj, čeprav z zamudo, slediti večje naložbe v vzgojo kadrov.

To je namreč prvi pogoj, da bo šla proizvodnja in tehnologija ob čedalje hujši konkurenci v korak s časom in da bo tej konkurenci tudi kljubovala. Zato je treba enkrat za vselej dokončno obračunati z obrtniško miselnostjo o nerentabilnem vlaganju v vzgojo kadrov. In kolikor prej bo ta miselnost premagana, toliko bolje.

Vodovod s samoprispevkom

Vaščani Avé pri Kanalu bodo v kratkem začeli obsežna dela za gradnjo vodovoda. Za to so se odločili, ko so na referendumu glasovali za samoprispevek. Plačevali ga bodo štiri leta. V

tem času bodo zbrali več kot 130.000 dinarjev.

Vsako gospodinjstvo bo na leto prispevalo 420 dinarjev, poleg tega pa bo moralo izkopati vodovod v dolžini več kot 40 metrov na leto in opraviti prostovoljna dela pri graditvi vodnega zbiralnika. Vodovod bo po predračunu stal okrog 250.000 dinarjev.

Center mladih v Novi Gorici

Da bi zaživelo delo mladine, si ta prizadeva, da bi imela svoj mladinski center, v katerem bi dobile mesto vse organizacije, ki se ukvarjajo z dejavnostjo mladih. Seveda bo treba najprej razgibati klubsko dejavnost v mestu, ki je v zadnjem času precej popustila. V ta namen pripravlja ožja skupina mladih predlog programa organizacije klubskih dejavnosti v občini in bodočega mladinskega centra v Gorici.

Klub v Novi Gorici naj bi skrbel za izobraževanje, kulturno dejavnost, razvedrilo in za zabavo mladine. Združeval in ustanavljal naj bi vsa mladinska društva (tabornike, planince, filmarje). Povezoval naj bi se z ostalimi klubi pri nas in v zamejstvu. Podobne klube naj bi ustanovili tudi po vaseh. Dobro organiziran klub v Novi Gorici naj bi sčasoma razširil dejavnost tako, da bi prerastel v mladinski center.

Help Wanted Male & Female

Custodian - Couple
New building, Garden Apartments in Willowby. Must be experienced in maintaining and cleaning. Suite with all utilities plus salary. Call 951-6020 between 9 a.m. and 12 a.m.

(114)

Help Wanted — Female

General housework
Ironing, Tuesday, Friday, steady, congenial family, excellent working conditions, close to transportation. Call 321-3892

(111)

General Housework
5 days per week, congenial couple, steady work. Excellent salary. On bus line.

249-5474

(112)

BAKERY CLERK
Experienced, references, for Fridays and Saturdays, good salary, vacation. Age 20 to 45, or student, on West Side. Call at residence 371-0119 or MA 1-0991

(113)

MALI OGLASI

Pleskam
Zunaj ali znotraj po vaši volji. Ugodna cena.

Kličite 391-1596

—(114)

Lastniki prodajajo
3 enodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovstvo. Kličite od 4-8. ure zvečer 486-6540.

—(117)

Naprodaj
E. 185 okolica, Colonial hiša z 3 spalnicami, na novo prenovljena kopalnica in kuhinja, nova zimska okna, velika garaža za 2 avta; 10 čevljev. širok dovoz, velika sprejemna in jedilna soba. Dobra okolica. V srednjih 20h. 531-2554. — 19511 Kildeer

(111)

Stanovanje oddaja
Stirisobno stanovanje oddaja na 19705 Shawnee Avenue zgoraj. Kličite po 4. uri popoldne RE 1-7673

—(114)

V najem
Dve krasni opremljeni sobi s kopalnico in privatnim vhodom se oddasta dvema ženskama ali dvema moškima na 6310 Carl Ave. Oglasite se osebno.

—(111)

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

"Ali pa si pravi? Veruješ li v Gospoda Kristusa, na gori križanega, ki ga vsako uro znova ubijamo pa pri sveti daritvi resnično in telesno v podobi kruha in vina spreminjamo?"

"Verujem," je dejal magister. "V sveto mater, edino zveličalno katoliško cerkev?"

"Verujem."

"Izpričaj in dokaži! Mar znaš?"

"Znam."

Strežni je začel nato slovesno, po latinsko:

"Credo in unum Deum, patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium..." (Verujem v enega Boga, Očeta vse-mogočnega, ki je ustvaril nebo in zemljo, vse vidno in nevidno... Besedilo, ki bi ga preprosti mašni strežnik ne znal moliti.)

Duhovni je ob svečeniški strežnikovi veri ostrmel, a se takoj našel:

"Pristopiva!"

Tedaj je planil v zakristijo zasopel človek, pogledal osuplo in nejevoljivo po magistru, ki se je odpravljal, da pozvonil, in se obrnil nato pokorno proti duhovnemu:

"Gospod vikar, gospod Matej! Zaradi krave sem kesal. Telila je."

Duhovni je trmasto stresel z glavo in velel magistru še enkrat, naj pristopi. Strežni je pozvonil. Poparjeno in osuplo je gledal cerkovni za njim in duhovnom.

Gospod vikar Matej, kakor ga je bil nazval mudljivi cerkovni, je tisti čas slovel daleč po Krasu, da mašuje zgledno lepo in prav. To jutro ni mogel. Venomer zopet ga je vznemirjal novi strežni, ki ga je bil našel v sili in ki se je prav po svoje obračal, klanjal, trkal se na prsi krčevito rezko, nekam tako, kakor da si iz nedrij pobira nadležnega mrčesa, in prenašal knjigo, kakor da pri krstu pestuje. "V božjem imenu," se je vdal duhovni po prvi osuplosti vsaj nekoliko pomirjen, ko je čul, da tujec močno pravilno po bukovsko odgovarja, da ume, kar moli, in da je pri vsej svoji nerodnosti tudi resnično pobožen. Ko je molil tedaj duhovni za vse žive, spomnil se je še tega svojega ministranta:

"Memento, Domine, famulorum famularumque Tuarum... et omnium circumstantium... quorum fides Tibi cognita est..." (Iz tihe maše: Spomni se Gospod svojih služabnikov in služabnic in tudi vseh pričujočih, katerih vero poznaš.) In Kajfeža, ki je iz drena, a božji, in ume po bukovsko."

II. PRVI ŽERJAV

Maša je bila pri kraju, duhovni s strežnim se je vrnil spred oltarja. Strežni je zamrmral vljudno besedo za slovo.

"Počakaj!" je tedaj velel duhovni odločno. Cerkovniku pa to očividno ni bilo všeč. Slačil je gospoda Mateja in pri tem kazal tujcu z znamenji in ne-

kam pokroviteljsko dobrohotno, naj kar tiho odide. Magister se je res dal pogovoriti, šel in pritisnil na kljuko pri vratih. Pa ga je še glasneje pozval nazaj duhovnikov klic:

"Kajfež pač! Počaka naj, sem rekkel."

To je ukazal, ne da bi se ozrl; nato je pokleknil, da odmoli molitev po maši. Čez kratko je vstal in se obrnil mimo cerkvenega k tujcu:

"Prižgal si sveče, pojdi jih še ugašat. Saj vidiš, da je to moje cerkovno tele danes brez glave."

Magister je poslušal, cerkovni se je skušal zopet opravičiti. Duhovni ga je rezko zavrnil:

"Spovedal te bom pred cerkvo. Tu nisva v hlevu."

Ko se je magister vrnil po opravljenem poslu, je res našel duhovnika s cerkovnikom pred zakristijo. Obstal je pohlevno ob strani in bil priča pogovoru, kakršnega dotlej še ni bil vajen. Duhovni je karal mudljivost cerkovnikovo, kar mu pa očividno ni šlo bogve kako od srca.

"Od krave, ko teli, mi padeš v cerkev," je govoril, "pa bi mi zdaj rad dopovedal, da je cerkovništvo tvoj posel in da nisem prav storil, ko sem te to uro tega dne na vse zgodaj moral zavrniti, da bi me pospremil pred posvečeni oltar, kakor ti gre po pravici in službi že dvajset let? Prav. Misericordiam volo non sacrificium! Ne bom krivičen. Famulus ecclesiae Georgius! To si ti! Za redno službo svojih dvajsetih let, opravičen naj bo za to pot. Le da si Kraševac, bom dejal, ki so trmasti in trobasti, in da ti je tele več kot Bog. Spričo take ljubezni in gorečnosti svoje mi pa za god, pa če bi bil Matej, Marka, Luka in Janez v enem, voščil ne boš. Ali sva se razumela?"

"Sva se," je skušal ugovarjati in vikarja pogovoriti cerkovni. "Le to, naj še spremislimo, da anti ni zlagano, kakor je sam gospod Kristus učil, da pomagajmo živinčetu, ki je v jarek zletelo v sobotni dan. Je pač tako, da je krava krava, moja ali pa Vaša, gospod vikar. Seveda, v brevir pa mašne bukve bo šla gledat, kdaj naj teli."

"Saj ga nisem in ne bom gospodar," se je vedril duhovni, "bogoslovca takega, theologum vaccarium, iz hleva."

Resno je povzel:

"Pa vsaj pri maši si bil do konca in je nisi vmes domov ubral?"

"Nisem, gospod, Bog mi je priča!"

"Pa si kaj molil?"

"Molil, gospod."

"Za kravo in tele?"

"Za kravo in tele in Vaše ljube zdravje, gospod vikar."

"Pojdiva," se je zasmejal vikar in segel z roko po magistru.

Potegnil ga je s seboj, se ozrl še enkrat za cerkovnim in mu naročil, naj pošlje s posodo v župnišče po vina za godovni dar:

"Za kravo, tele in ljubo zdravje!"

Zaupno je dejal nato magistru:

"Če si prvič na Krasu, zdaj vidiš, kako smo. Brbljavi prvo uro za dne. Smo. Dvakrat na teden in pa danes, ko godujem."

Magister ga ni popolnoma umel, kaj je hotel reči. A mu je postalo očitno, da si nalaga vikar radovoljno molčanje, ko ga je gospod sprevel v svoj dom in mu odprl iz dremotne veže v močno preprosto sobo, ki je še najbolj sličila siromašni samostanski celici: z vrati, dvojnim oknom, mizo, posteljo, nekaj stoli, križem na steni in težko knjigo, ki je ležala na mizi. Na levi v steni je bila lina, podobna jedilni v samostanskih refektorijih. Od tam je dehtelo v prostor po presnem kruhu, po vin-ski juhi in cvrtju.

Duhovnik je potisnil gosta za mizo in dejal:

"Sedi!"

Sam je stopil k lini in zaklical v odprto:

"Za dva!"

Neposredno nato je postavil dva vrča vina na mizo, kruha, juhe in mesa. Pokazal je gostu na meso in dejal:

"Jej, kakor so te učili. Name ti ni treba gledati. Jem kar z roko. Kaj me bo sram! Kdor vsak dan Boga povzdiguje, nima umazanih prstov."

"Nima," je oživel gost in pripovedoval: "Ko mi je bila mati ob strani na smrtni postelji, je prosila samo enega, tiste vode, ki si z njo mašnik pred daritvijo prste umije."

Duhovni je mrmral sam vase.

Gost je zardel, meneč, da je povedal nekaj nedostojnega. Duhovni je opazil njegovo zadrego in dejal bridko:

"Temu, kar si povedal, bo pač že davno. Dandanes boš med ljudmi z lučjo pri belem dnevu iskal takih, da duhovnega spoštujejo. Pa pri ženskah! Pač, tako, da te iz devetih fara obrečejo v devetdeset vasi."

Gost še ni bil segel po jedi. Bil je v zadregi. Poznal je nekoliko pravila, kako se je vesti vljudno, pa je iskal prilike in neprisliljene besede, da bi se predstavil svojemu gostitelju. Kakor da mu je misel z obraza prebral, je dejal duhovnik:

"Kaj neki! Pij pa jej prvo. Boš povedal, kaj in kdo si, ko se naješ. Če si res to, kar kažeš, kajfež bi ti dejal, ne da se sam poveš, kdo si, dolgin."

Gost je segel po jedi. Ko je jedel, je ugibal:

"Matej je ime gospodu in kaj neki bo drugega kot kobljeglavski vikar. To vem od cerkovnika in njega samega. A Bog naj me, če sem kdaj srečal duhovnika, ki tako domuje, kot ta."

Pogledal je po knjigi, ki je bila na mizi in jo je bil duhovnik le rahlo odmaknil. Bila je težka, vezana v sivo usnje z železnimi zaklepi. V usnje na platnicah je bila vtisnjena čudna podoba kot grb: v krogu je stala jata žerjavov na eni nogi. Glave so bili skrili pod perut. Sredi med spečimi pticami pa je stala ena čuječa. Napis ob sliki je prizor tolmačil: Dormientibus omnibus vigilat unus

— ko vsi spijo, eden bedi. Magister je bil učen in je poznal Plinija pa je vedel:

"Žerjavi! Prirodoslovci vedo o njih, da postavijo stražo, kadar zaspe."

"Ugibaš sliko?" je vprašal tedaj gospod Matej. Gost je pritril in se živo razveselil. Ob sliki na knjigi se mu je trenutno zbudil spomin davno doživljene.

"Sem že uganil, gospod vikar," je dejal in pokazal s prstom na knjigo. "Ali si niste te knjige sposodili pri gospodu vi-

karju Joži v Stanjelu?"

"Nisem. Knjiga je moja," je odgovoril gospod Matej. Gost je pohlevno umolknil. Duhovnik pa je pripomnil:

"Sveto pismo je in moja last. Ne bom pa trdil, da že nisi videl prav take. Lej, tri sestre so na Krasu, v Kobljeglavi prva, v Tomaju druga in v Stanjelu tretja. Trikrat boš videl isto podobo na platnicah in trikrat bral takisto: Omnibus dormientibus vigilat unus."

(Dalje prihodnjič)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

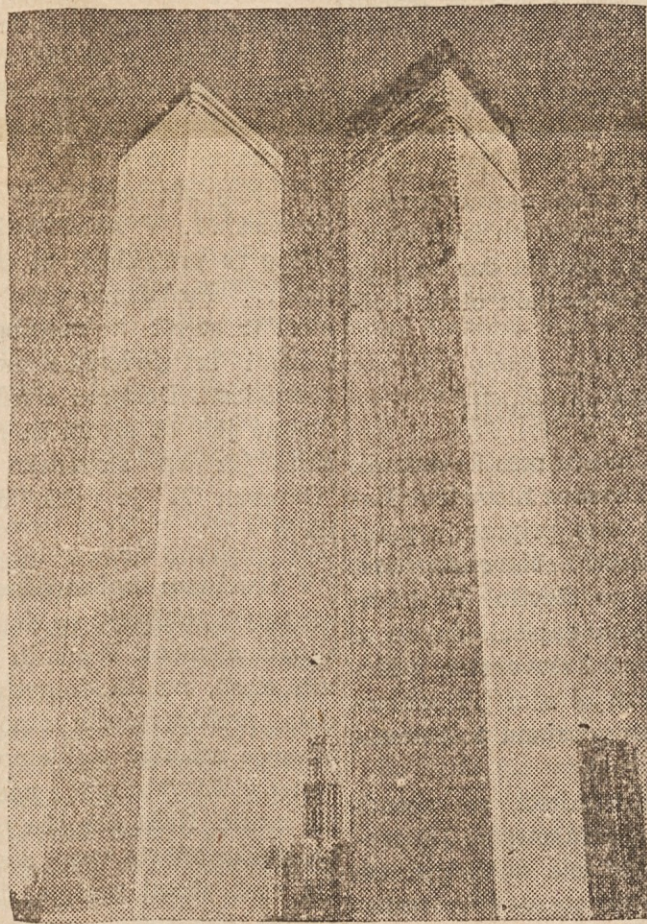
Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

ČASI SE SPREMINJAJO — V ozadju sredi slike je newyorška 60-nadstropna stolpnica, visoka 792 čevljev, ki je bila leta 1913 najvišje poslopje sveta. V ospredju pa sta dve novi zmagovalki World Trade Centra, ki se dvigata 1,350 čevljev visoko v Spodnjem Manhattanu in imata po 110 nadstropij.

VOJNI BEGUNCI — Rdeča ofenziva je pogala v Južnem Vietnamu iz njihovih domov deset in deset tisoče ljudi, ki so jih oblasti začasno spravile v begunska taborišča, kot je tole v bližini mesta Hue.

K S K J

AMERISKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- Izdaja najmodernejšo vrsto zavarovalnic za odrasle in za mladino
- posmrtnine za neomejeno vsoto
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Eadi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....

NASLOV .....

MESTO .....

DRŽAVA ..... CODE .....

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

ŽRTVE VOJNE — Mali revčki stiskajo k sebi skromne predmete, ko beže v varnejše podeželske kraje Južnega Vietnama.

Dragi naročniki!

Tiste, ki prejimate Ameriško Domovino po pošti, lepo prosimo, da nam vsaj en teden pred selitvijo sporočite svoj novi naslov. Tako boste list nepretrgoma redno prejeli, nam pa boste prihranili poštno stroške, kateri znašajo sedaj po 10 centov za vsako vrnjeno številko. Najlepša hvala za tozadevno sodelovanje!

Uprava